

NORSK LUTHERSK
MISJONSSAMBAND

«Familier i utetjeneste»

Norsk Luthersk Misjonssamband
22.juni 2013

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
2. Ansvar	2
3. Rekruttering av misjonærfamilier	3
4. Langsiktig planlegging for barna.....	3
5. Barns oppvekst- og læringsmiljø	4
6. Kartlegge helsesituasjon.....	5
7. Forebygging og håndtering av kriser	5
8. Retur til Norge	6
9. Evaluering.....	6

1. Innledning

NLM sitt formål er «å utbre Guds rike» slik at nye folkegrupper får høre evangeliet, og oppdraget er å sende ut misjonærer som tjener Gud i ord og handling. Helt siden starten har det vært naturlig for NLM å sende misjonærfamilier, og også i framtiden vil det være et viktig mål for organisasjonen å legge til rette for at familier kan reise ut. I dette er det viktig å se at en familie er en helhet som skal fungere sammen, men samtidig består av enkeltmennesker i ulike aldre, med ulike fysiske og psykiske behov, personligheter og interesser. Når NLM kaller misjonærfamilien til tjeneste, er et viktig fokus å sørge for et best mulig arbeids- og oppvekstvilkår for hele familien i årene som tilbringes ute. NLMs personal- og rekrutteringspolitikk skal gjenspeile dette.

2. Ansvar

NLM kaller mennesker til tjeneste, men det endelige valget om å reise ut ligger hos den enkelte familie. Foreldrene har et ekstra ansvar fordi de også skal ta valg som har betydning og får konsekvenser for barna. Dette må ses i sammenheng med den kunnskap og kjennskap foreldrene har om sine barn.

I god tid før avgjørelsen om utreise tas, skal NLM presentere premissene / vilkårene for uteoppholdet. På bakgrunn av dette skal familien kunne ta beslutninger.

Som arbeidsgiver har NLM ansvar for å legge til rette for arbeidsforhold som gjør det mulig for familien å ivareta et mest mulig normalt familieliv. Barn skal kunne ha mulighet for nære relasjoner både til far og mor, og NLM ønsker som hovedregel for sitt arbeid å legge til rette for at foreldre og barn under 16 år skal bo sammen under tjenesteperiode på feltet. Ektefeller skal primært bo på samme sted. Evt. atskillelse skal normalt ikke overskride 4 måneder¹

Ved hovedkontoret skal det være ansatte som har et spesielt ansvar for misjonærfamilien, og oppgaver knyttet til oppfølging av misjonærbarn skal være instruksfestet. Foreldre skal kunne kontakte denne for informasjon, råd og veiledning. Ansvar for oppfølging av misjonærfamilien mens de er i tjeneste ute, ivaretas av nærmeste overordnede leder. Det skal legges til rette for kontinuerlig dialog om hvordan barna og familien har det. I følge retningslinjer for norske misjonsorganisasjoner med internasjonalt engasjement² skal ledelsesformen «..avspeile et kristent livs- og menneskesyn, hvor det bl.a. legges stor vekt på omsorg for personalet. Relevant kompetanse skal være til stede i ledelsen eller kunne konsulteres».

¹ vedtak LM 7.april 2011

² "Global Connections' Codes of conduct» (17.12.2005)

NLM skal være aktiv i nasjonale og internasjonale nettverk og forum hvor misjonærfamiliens situasjon står i fokus, eksempelvis NORME. Det skal også legges til rette for samarbeid med andre misjonsorganisasjoner og organisasjoner som sender familier utenlands. For å kunne gi relevant veiledning og informasjon til foreldre er det viktig å opprettholde god kunnskap om fagområdet

3. Rekruttering av misjonærfamilier

I løpet av de siste tiårene har bevisstheten rundt barns oppvekst som misjonærbarn økt, og mye kunnskap er gjort tilgjengelig både om omkostninger ved en slik oppvekst og om hvilke ressurser barn med flerkulturell bakgrunn representerer i dagens samfunn. Erfaringer som er gjort skal ligge til grunn for videre arbeid, både i rekruttering av misjonærfamilier, forberedelse av familien til å reise ut, oppholdet som familien har i annen kultur samt tilbakekomsten til Norge. NLM er bevisst sitt ansvar når de rekrutterer foreldre med barn inn i spesielt krevende oppgaver.

Når misjonærfamilien skal rekrutteres, skal begge ektefellene antas og ansettes i en fastsatt avtaleperiode i en nærmere beskrevet stilling. Dette gjelder også når stillinger lyses ut til bistandsarbeid og for kristent fagpersonell. Det gjennomføres derfor screeningsamtaler med begge ektefellene. For at arbeidsoppgaver best mulig kan tilrettelegges ut fra interesser og kvalifikasjoner, skal begge levere søknad og CV.

Barnets/ barnas situasjon og behov skal også ha et spesielt fokus i rekrutteringssamtalene. Dersom en familie har flere barn, skal det enkeltes barns behov og forutsetning vurderes.

For familier som reiser ut til ny periode, skal det gjennomføres utreisesamtale der familiens barns behov og muligheter for forsvarlig oppvekst og læringsmiljø blir vurdert.

4. Langsiktig planlegging for barna

Barn og ungdom som har tilbrakt en vesentlig del av sin oppvekst utenfor foreldrenes hjemland og kultur, omtales som «Third Culture Kid/ Tredjekultursbarn» (TCK). Et særpreg for TCKere er mange oppbrudd og flyttinger til nye miljø. Dette innebærer unik kunnskap og verdifull kompetanse, men det er viktig å være oppmerksom på at dette medfører opplevelse av både tap og sorg og utfordringer knyttet til røtter, identitet og tilhørighet. For å skape mest mulig trygghet og forutsigbarhet, er det viktig med gode prosesser som gir rom for refleksjon rundt tema. Langsiktig planlegging må være i fokus for foreldre allerede før utreise.

NLM skal ta opp temaet med den enkelte utsending og sørge for tilgang til og informasjon om hva som finnes av fagstoff, ressurser og nettverk. Det skal også legges til rette for kurs for foreldre og familier der dette er tema. For å ivareta større barn og ungdoms behov for forberedelse, arrangeres egne arrangementer /samlinger/kurs for disse når dette er hensiktsmessig.

5. Barns oppvekst- og læringsmiljø

Skolegang og omsorg for misjonærbarna er en prioritert oppgave for NLM³. Når familier med barn reiser ut, er målet å tilrettelegge for gode oppvekst og læringsmiljø for barna. Dette skal gi føringer for hvor familien blir plassert.

Når plassering er fastsatt, er planlegging og oppfølging i hovedsak foreldrenes ansvar. NLM skal gi informasjon om hvor familien kan få råd, veiledning og informasjon knyttet til aktuelle muligheter for skole og barnehage. Det skal også kartlegges om det enkelte barn har behov for tilrettelegging knyttet til læring og utvikling. Foreldre har ansvar for å innhente og videreformidle informasjon, men det må være en tett dialog mellom foreldre og NLM angående problemstillinger knyttet til læring og det enkelte barns læringsbehov. Dette skal være tema i samtaler mellom foreldre og NLM i forberedelsesprosessen. Innhenting av informasjon skal følge rutiner som normalt gjennomføres ved skole/ barnehageskifte i norsk skole. For å best mulig kunne legge til rette for forsvarlig skolegang, skal NLM aktivt via foreldre sørge for å innhente nødvendig informasjon. Dette krever åpenhet og tett dialog med fokus på barnet beste. Når familien med barn som tidligere gjennomført grunnskoleopplæring i utlandet vurderer å reise ut til ny tjeneste på felt, må erfaringer fra tidligere opphold innhentes og drøftes før eventuell ny utreise fastsettes. Informasjon som innhentes er konfidensielle.

Det er også viktig å ha en langsiktig plan for barnas skolegang. Dette vil være foreldrenes overordnede ansvar, men NLM legger til rette for at alle skolebarn skal ha forsvarlig skolegang mens foreldre er i tjeneste. NLM benytter derfor ulike skolemodeller, avhengig av kontekst og lokale forhold. Barna skal kunne holde sitt nivå i utviklingen, både kognitivt, faglig, sosialt og emosjonelt. Dette forutsetter tett samarbeid mellom og dialog mellom NLM og foreldre. Skoletilbud må ta hensyn til at barn/ unge skal gjennomføre utdanning i norsk skolesystem etter retur til Norge.

Dersom foreldrene velger at umyndige barn blir igjen i videregående skole i Norge, skal NLM legge til rette for at ungdommene blir godt ivaretatt. Under forutsetning av at de tilfredsstillende generelle opptakskravene, skal barn som har foreldre i aktiv tjeneste på felt gis prioritet ved opptak til NLMs skoler. Foreldre har ansvar for at økonomiske

³ NLM 2020

støtteordninger gjennom Statens Lånekasse blir benyttet. NLM gir økonomisk støtte til besøksreiser til familien på felt for ungdommer etter videregående inntil fylte 20 år. Det skal avtales en fast kontaktperson som både foreldre og barn forholder seg til. Dersom barnet går på en av NLM sine internatskoler, skal de også ha en kontaktperson her.

Når NLM skal rekruttere skolepersonell og andre som skal arbeide med barn, skal både faglig og sosial kompetanse vurderes. Personlig egnethet og evner til å gi omsorg og skape gode relasjoner er en forutsetning. NLM ønsker trygge og sunne personer som også kan tale barnas sak. Alle som skal arbeide med barn og unge skal levere politiattest. Dette gjelder også tidligere ansatte som reiser ut til ny periode.

NLM skal gi lærere, ettåringer og andre utsendinger som har stillinger knyttet til arbeid med misjonærbarn, introduksjon om TCK-tematikk.

6. Kartlegge helsesituasjon

Å bo og leve i en annen kultur og klima enn det vi er vant med, kan være svært krevende både for fysisk og psykisk helse. Av hensyn til alle medlemmene i familien, både på kort og lang sikt, er derfor viktig å ha åpenhet om helsesituasjonen. Dette skal være tema de i samtalene som gjennomføres i rekrutteringsprosessen og i videre oppfølging. For å ivareta familiens helsesituasjon på feltet på en best mulig måte, skal nødvendig informasjon formidles til leder på felt.

Foreldre skal levere helseerklæring for både de voksne og barna i familien.

7. Forebygging og håndtering av kriser

I løpet av misjonærperioden, kan ulike former for kriser oppstå. Dette er hendelser som bringer med seg problemer som ikke kan løses gjennom ordinær administrasjon. Det kan være personlige kriser som oppstår internt i misjonærfamilien eller forhold som oppstår og berører flere lokalt og nasjonalt, eksempelvis epidemier, naturkatastrofer, krig, terror, kidnapping. NLMs beredskapsplaner og gjeldende prosedyrer gjøres kjent for misjonærene ved ansettelse. Tema tas opp på innføring og- introduksjonskurs. Aktuell litteratur og brosjyrer skal være tilgjengelig. Ansvar for oppfølging på feltet, ligger til Stedlig Representant.

Når familier skal plasseres for tjeneste i utlandet, skal det gjøres en grundig vurdering av sikkerhetsforholdene der de skal bo. Et viktig fokus er å forebygge eksponering for traumatiske opplevelser. Sosiale og andre ytre forhold som er viktig for barns oppvekstmiljø, skal også vurderes. Det skal være dialog mellom NLM og foreldrene før plassering.

Barns rettigheter ivaretas først og fremst av foreldrene. Norsk barnevernslov⁴ gjelder ikke i utlandet, men ved mistanke om omsorgssvikt eller mishandling har man ansvar for å si fra. NLM skal legge til rette for at familien kommer til Norge og blir fulgt opp av det norske hjelpeapparatet.

I forbindelse med mistanke om seksuelle krenkelser følges egne retningslinjer. NLM har utarbeidet egne prosedyrer for håndtering av seksuelle krenkelser⁵. For å hindre at dette skjer, skal det være fokus på å øke kunnskap og bevissthet om dette. Det enkelte felt har ansvar for å følge opp dette med egne handlingsplaner.

8. Retur til Norge

Når familien kommer hjem, følges foreldre opp gjennom hjemkomstssamtale. Barnas situasjon skal være tema i denne samtalen. Der det er nødvendig, kan hele familien involveres i denne prosessen. NLM skal informere om ressurser og materiell samt ulike nettverk/samlinger/fora som det kan være naturlig for familien å engasjere seg i.

NLM skal tilby støtte til oppfølging /veiledning til foreldre og barn som har særskilte behov i overgangsfasen, og det skal legges til rette for å yte støtte til bearbeiding for de som har krevende erfaringer som særskilt knyttes til uteoppholdet

NLM har også ansvar for å arrangere samlinger for misjonærfamilien. For erfaringsutveksling og gjensidig støtte, er det viktig å oppmuntre til kontakt med andre barn og voksne med utenlandserfaring

9. Evaluering

NLM ønsker å bidra til at familien kan oppleve uteoppholdet som en altoverveiende positiv erfaring. For å kunne dra lærdom av familier, barn og unges erfaringer skal NLM jevnlig evaluere eget arbeid. Dette gjelder både «før utreise», «under tjeneste ute» og «retur til Norge». Dette skal gi føringer for organisasjonens familie- og personalarbeid.

NLM skal gjøre seg nytte av og støtte organisasjoner og nettverk som har fokus på å sikre kompetanse for å ivareta misjonærfamilien på en best mulig måte.

Vedtatt i NLMs hovedstyre 22.juni 2013

⁴ Lov om barnevernstjenester § 1-2

⁵ <http://nlm.no/nlm/ressurser/dokumenter/grunnregler-og-strategidokumenter/strategiplan-for-seksuelle-krenkelser>